



STICHTING SURPLUS-OEKRAÏNE

p/a A.C. Noteboom
Victoriastraat 14
4434 AW Kwadendamme
Rek nr. 32.05.78.720

tel. 06-20891249
acnoteboom@zeelandnet.nl
www.surplus-oukraine.com
KvK: 22044463

Reisverslag Stichting Surplus 24-10-2012



Deelnemers waren:

Leo Vermeulen
Hannie Vonk
Ad van Drunen
Adri de Bruine
Geert-Jan Stevens

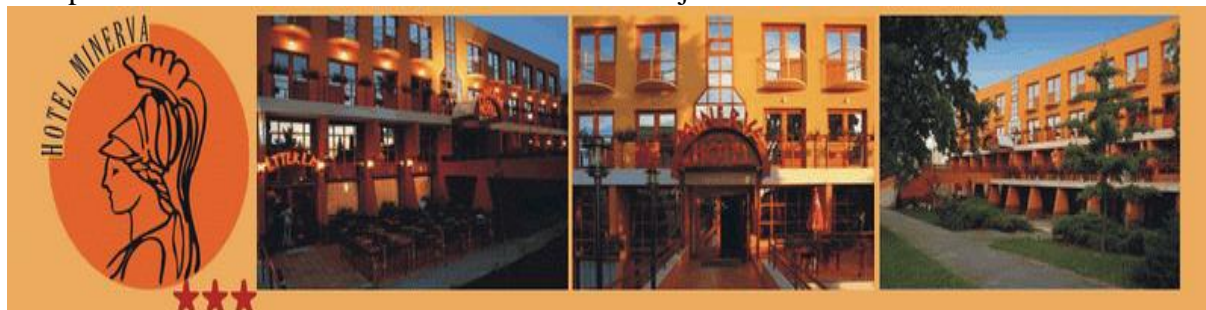
Gesponsord door:

Dr. Binnekamp
Garage Arie de Kramer

24-10-2012:

Woensdagmiddag om 13.00 uur komt Leo mij ophalen om ons busje bij Garage de Kramer in Yerseke op te halen. Via Kwadendamme rijd ik terug om daar de computers en gereedschap van Leo in te laden. Dan rijd ik naar de Blauwewijk en laad ik meteen alle computers, 8 printers, de medicijnen, de knuffels en nog een paar zakken kleding in. De koelbox met drinken en eten voor onderweg ook niet vergeten. De 2-de helft van de middag probeer ik nog een paar uurtjes te slapen, want er volgt nog een lange nacht.

's Avonds om 20.00 uur komen Hannie en Ad met de trein uit Middelburg aan, ik ga ze op het station ophalen en we gaan terug naar de Blauwewijk. Om 21.00 uur is Adri pas klaar, hij moet nog orgel spelen in de kerk van Kortgene. Na het nuttigen van de nodige koffie of thee nemen wij afscheid en gaan op pad om Leo op te halen. Om 22.30 uur vertrekken we vanaf Kwadendamme richting Mosonmagyaróvár, dicht achter de Hongaarse grens. Daar zullen we als alles goed gaat om 16.00 uur de volgende dag aankomen. Het is een gezellig clubje, Hannie legt uit wat ze met haar project in Oekraïne wil gaan doen, zodat ik niet in slaap val. Met 3 tussenstops voor koffie en het toilet komen we 's morgens om 9.00 in Oostenrijk aan. Hier moet ik een 10-dagen vignet kopen, we roken even een sigaretje en gaan weer op weg naar Wenen. Dit is weer een 400 km. rijden en vandaar nog eens 100 km. Hier maken we nog 2 stops om te eten enz. Rond 16.00 uur komen we bij ons hotel Minerva aan. Eerst drinken we



een grote pint en spreken af dat we om 19.00 uur aan tafel gaan. Ik ga vlug naar mijn kamer en slaap binnen de kortste keren. Na 2 uur geslapen te hebben voel ik mij weer het mannetje en ga naar beneden om een sigaretje te roken. Ik krijg al een beetje vakantiegevoel. De anderen druppelen ook binnen en we gaan aan tafel. We bestellen ons eten met een drankje en brengen zo gezellig de avond door. Rond 22.30 uur spreken we af dat we om 7.00 uur de volgende dag aan het ontbijt zitten, zodat we op tijd kunnen gaan rijden. Welterusten.

26-10-2012:

Na een stevig ontbijt met alles erop en eraan vertrekken met goede moed op weg naar het dichtstbijzijnde benzinstation, vlakbij het hotel. Hier tank ik af en koop een 10-dagen vignet voor Hongarije, dan gaan we op weg. Van hier uit gaat het over de M1 naar Budapest, dit is 250 km. verder. Vlak voor Budapest moet je rechts aanhouden de M0 op, doe je dit niet dan ga je dwars door Budapest. De nieuwe M0 is 35 km om, maar in 1 uur ben je aan de oostkant van Budapest en sta je nooit bij een stoplicht of in de file. Dus in tijd scheelt het 1,5 uur. Hier komen we op de M3, die gaat tot Debrecen. Onderweg maken we nog 3 tussenstops om een bakje leut te drinken en even de benen te strekken. Om 16.00 uur komen we in Vasarosnameny aan, waar het merendeel van de computers gelost worden. Er blijven nog 7 computers in de auto achter, hier zal men aan de grens niet moeilijk over doen, denk ik. Dan rijden we verder over allerlei binnen weggetjes om in Fülesd te komen, dit is een gehucht vlakbij de Oekraïense grens. Hier worden de medicijnen voor Bogdana afgeleverd (5 dozen), het risico is voor ons te groot dat we moeilijkheden aan de grens krijgen. De doos die ik 2 weken eerder per post verstuurd heb is nog steeds niet ontvangen, dus deze kan ik waarschijnlijk afschrijven. Dat is een duur grapje. We hebben niet altijd met eerlijke mensen te maken, helaas. Deze man zou zorgen dat de medicijnen bij Bogdana zouden komen. We nemen afscheid en rijden naar de grens bij Vyloc. We stoppen bij de Hongaar en de paspoorten worden gecontroleerd. Dan kan ik een eindje doorrijden naar het volgende hokje waar ik een briefje in moet vullen. Hierop moet ik mijn naam, het kenteken, het merk en type

auto, mijn ID-nummer, het aantal liters en nog een hoop flauwe kul invullen. Men kijkt vlug nog naar onze bagage en vervolgens mogen we doorrijden. Hannie vraagt of we al over de grens zijn, ik zeg haar dat het nu pas begint. Dit is alleen nog maar de Hongaarse kant. We rijden 500 meter door niemandsland, rechts en links afgeschermd met hoge hekken, dan arriveren we bij de eerste slagboom van de Oekraïner. Hier staat een grenswacht die de hoofden van de passagiers telt en opschrijft op een klein papiertje + het kenteken. Vanaf nu mag je de auto niet meer verlaten, behalve de bestuurder. Er staan zo'n 8 à 10 auto's voor ons, elke keer auto starten, 4 meter doorrijden en weer uitzetten. Totdat wij zelf aan de beurt zijn. Bij het eerste hokje moet ik alle paspoorten afgeven en iedereen in de auto moet zijn kant op kijken. Ik moet alle namen in het Nederlands oplezen en hij vult ze dan in op mijn stem, want Nederlands kan hij niet lezen. Uiteindelijk plaatst hij de stempels en wil nog weten wat we gaan doen en in welke plaats. Ik zeg Korolevo en hij kijkt verontwaardigd. Dat was alles. Dan ga ik naar het 2-de hokje en geef daar weer alles af. Hij ziet dat de auto niet op mijn naam staat en ik geef hem vervolgens het huurcontract dat ik deze keer wel gevraagd heb aan Arie de Kramer. Hij begrijpt wat een Rent-car is gelukkig, een andere douanier bekijkt onze bagage en ziet de computers gelukkig niet. Ik krijg alles weer terug en we mogen verder. Nog even het briefje wat we in het begin kregen afgeven en dan zijn we over de grens. Ze deden niet moeilijk dit keer. Pffffff.

Miroslav belt ons om te vragen waar we zitten en ik vertel hem dat we al in Oekraïne zijn. Hij is een beetje verbaasd dat we er al zo vroeg zijn. Ik weet dat hij dan Gabriëlla aan het werk zet in de keuken. Rond 19.00 uur komen we daar aan, we zijn weer thuis. Hij staat buiten te wachten en begroet ons enthousiast, vooral Adri, want die heeft hij al een jaar of 4 niet meer



gezien. Het zijn altijd goede vrienden geweest en gebleven. Dan gaan we naar binnen in het kleine keukentje, waar oma, Gabriëlla en de kinderen hartelijk begroet worden. We nemen plaats aan tafel en praten honderd uit, onder het genot van een goede wodka en een glas wijn. Ik ga buiten even een sigaret roken en geniet van de stilte en dat we het weer zonder ongelukken of andere ongemakken gehaald hebben. We moeten toch wel een goede engelbewaarder hebben, die altijd met ons meerijsdt. Miroslav staat even later ook buiten en vraagt of hij een sigaret mag draaien. Hij is blij om ons weer te zien, vertelt hij. En vooral omdat Adri is mee gekomen. Even later zitten we met z'n allen aan tafel en krijgen een lekker bord groentesoep, daarna aardappelpuree met kapusta

en draadjesvlees. Om 21.30 uur besluit ik om Hannie en Ad naar hun logeeraadres in Nevetlen te brengen, want hun gastheren zitten ook te wachten. Leo rijdt mee. Het is maar 20 km rijden, maar er zijn stukken bij waar men vergeten is om asfalt te leggen. De weg is soms een gatenkaas, je zou ogenblikkelijk al je wielen dubbel rijden. We doen er dan ook ruim 3 kwartier over, als we aan komen. We worden ook hier allerhartelijkst ontvangen en worden uitgenodigd om binnen te komen. Ik wil weten of het hen gelukt is om een huurauto te vinden. Een neef uit Roemenië is bereid gevonden om hen 3 dagen rond te rijden voor €30,- per dag inclusief de benzine, maar exclusief de maaltijden. Hannie en Ad zijn opgelucht, nu kunnen ze de bijzondere plekken en plaatsen in Roemenië bezoeken t.b.v. hun project. Ze willen dat deze 2 jongens die beide leraar Engels zijn op 3 verschillende lagere scholen in de omgeving hun eigen reisbureau beginnen. Dit om onze projecten bij verscheidene Nederlandse organisaties te promoten en van daar uit een onvergetelijke reis door de Karpaten aan te bieden. Eerst moeten alle stekken uitgezet worden, want je kunt niet met lege handen aan komen als die mensen vanuit Nederland naar hier komen. Het zal nog veel aarde in de voeten geven, merk ik wel. Even later nemen we afscheid van hen en we spreken af dat als er niets op doet we hen de volgende vrijdagmorgen weer op komen halen. We gaan weer op weg naar Korolevo, dit maal rijd ik voorzichtiger. Om 23.00 uur komen we bij Miroslav aan en

drinken nog een paar glazen wijn. Rond 1.00 uur gaan we met z'n drieën naar ons slaapadres bij de Familie Dorchyneec. Adri en ik slapen samen in het 2-persoons bed en Leo in een andere kamer, alleen. Welterusten.

27-10-2012:

Het is zaterdagmorgen en we slapen een beetje uit en zitten om 8.00 uur aan het ontbijt met gebakken eieren en koffie en thee. In de loop van de morgen zullen we Adri naar zijn logeeradres brengen in Vinogradiv, bij Ildico en Eric. Deze ken ik ook al jaren vanuit hun werk, ze werken voor verschillende Humanitaire Stichtingen, uit verschillende landen. We drinken daar koffie en we laden de spullen van Adri uit. Ze vragen of we naar hun projecten willen kijken rond de stad. Eerst gaan we langs Eric's werkplaats, hij is timmerman. We zien gelijk de vandiktebank en de zaagmachine staan die we jaren geleden bij een aannemer in Goes weg mochten halen. Ze worden hier goed gebruikt. Dan gaan we een eind verderop naar een lap grond kijken wat ze samen met haar vader aangekocht hebben en willen gaan bewerken. Het is ongeveer 2 ha. groot. Hierop zijn ze een warenhuis aan het bouwen van zo'n 40 mtr. lang en een meter of 6 breed met een zolder erin. Hierin willen ze groenten gaan kweken en 's winters willen ze een stuk of 5 koeien hierin zetten, omdat het buiten dan te koud is. Buiten willen ze kleinvee houden, zoals kippen en geiten. Dit alles willen ze laten onderhouden door geestelijk gehandicapte jongens en meisjes die vanaf hun 18-de jaar uit de weeshuizen gezet worden. Hiermee verdienen deze wat en zijn tevens onder gebracht, zodat ze niet in de prostitutie of drugs terecht komen. Het wordt dus eigenlijk een zorgboerderij net als bij ons in Nederland. Na een tijdje krijgen we het koud en stappen in bij Eric. Hij zegt dat ze nog boodschappen moeten halen en rijdt een nieuw industriegebied in waar een grote supermarkt gebouwd is. Deze keten van supermarkten is in heel Oekraïne te vinden en de eigenaar hiervan is een minister in de regering. Deze had nog wat smeergeld over. De winkel is 2x zo groot als bij ons de Agrimarkt in Goes en er loopt overal winkelpersoneel rond. Er zijn ongeveer 10 klanten op de zaterdagmiddag, je merkt ook hier dat het crisis is. Ik loop zo eens naar de prijzen te kijken en constateer dat de kazen bij ons nog goedkoper zijn en bv. chocola ook. Het brood is van tweede soort graan gebakken, het is grauw. Dan komen we op de visafdeling, hier staan 3 grote transparante waterbakken, waarin in iedere bak wel 50 grote vissen zwemmen. Je mag zelf zeggen welke vis je wilt hebben en deze wordt vervolgens de kop ingeslagen. Ik heb meteen geen zin meer, ze kijken je zo zielig aan. Verder liggen er allerlei soorten gedroogde vis, van tropische tot zoute. Alle prijzen liggen ongeveer 30% onder de onze en als je dan maar €100,- tot €150,- per maand verdiend zul je hier niet iedere week rondlopen. Adri wil zogenaamd kijken of zijn pinpas werkt en betaald onder protest de boodschappen. Eric zegt dat hij een dubbel gevoel heeft: Aan de ene kant dat hij erin getuind is wat betreft de betaling en aan de andere kant dat hij de kar niet voller geladen had. We moeten er met z'n allen smakelijk om lachen, maar eigenlijk is het triest. Dan rijden we terug



naar hun huis. We moeten blijven eten en krijgen een rondleiding door hun huis. Het is naar Nederlandse maatstaven een goed gebouwd huis met grote kamers, een badkamer en een W.C. Adri en ik gaan buiten op de veranda een sigaretje zitten roken en bespreken de dag. Het was vandaag een lange druilerige koude dag. De oudste dochter van 15 maakt ondertussen de maaltijd klaar, een in korte stukjes gesneden stopworst, die gebakken is. Dan aardappelpuree met rode kool. Een prima maaltijd. Ondertussen zorgt ze ook nog voor haar 2 jongere zusjes. Dat moet je thuis eens aan je zoon of dochter vragen, zonder protesten. Na het eten praten we nog wat en Leo en ik gaan dan naar Miroslav. Hier laden we alle computers, scanner en printers uit en zetten die bij Miroslav op zijn kantoortje. Vervolgens geef ik Gabriëlla de meegebrachte potten pindakaas, de dunschillers en de cadeaus voor de kleine baby, die inmiddels 5 maanden

oud is. Ik geef haar ook nog een knuffelbeer en Leo geeft een pop. De meegebrachte computers worden prima bevonden en de scanner ook. Miroslav is er blij mee. Miroslav vertelt dat we morgen om 14.00 uur bij hun verwacht worden, omdat oma en Janoska, 1 van zijn 3 zonen, allebei hun verjaardag vieren. De hele familie zou dan ook komen. Wij nemen afscheid en gaan naar ons slaapadres. Het is nog maar 21.00 uur, maar ik ben versleten. Welterusten.

28-10-2012:

We worden pas laat wakker en krijgen een ontbijtje van Maryana, de 16-jarige dochter des huizes. Tatyana, haar moeder is vanmorgen om 5.00 uur weer vertrokken om te gaan werken in Vinogradiv. Er staat een pan soep op tafel met van die witte ballen erin. Ik neem een klein beetje. Ze heeft een paar eieren voor ons gebakken, maar een beetje te kort. Er zit nogal wat dril op en dat moet ik niet. Ik vraag waar de pan met olie is en zet hem op het gas. Als de olie warm genoeg is gooi ik de eieren onderste boven in de olie en haal ze er meteen uit. Maryana staat geïnteresseerd te kijken, hoe ik dit doe. De volgende keer zal ze wel beter opletten. 's Morgens is mijn maag nog niet zo sterk, zie je. Na het eten besluiten we om naar de zondagmarkt in Korolevo te gaan, misschien zien we een cadeautje voor oma. We kopen een leren pet voor Leo, dan is het 's winters niet meer zo koud op zijn hoofd. Het is een leuk souvenir. Rond 11.00 uur krijgen we toch een beetje dorst en gaan naar ons restaurantje in de stad. Op weg daar naartoe zie ik dat we gevolgd worden door een politieauto en ik laat hem passeren alvorens ik afsla naar het restaurant. Daar drinken we koffie en een wodka. Ik weet dat ik geen druppel mag drinken, dus doe ik voorzichtig. Even later komt ook de eigenaar die we goed kennen binnen, we begroeten elkaar allerhartelijkst. De fles wodka komt op tafel. Daar gaat mijn goede voornemen. Terwijl we daar zitten wordt Miroslav gebeld door de politie, het zijn vrienden van hem en ze vragen of die Hollandse bus bij hem hoort. Hij antwoordt bevestigend en we krijgen een vrijgeleide. Ze zullen ons niet meer lastig vallen deze week. We bezoeken ook nog even Warscha en Angelica, met hun kinderen Bodanga en Vitali. Dit is een broer van Miroslav en woont aan de rand van het dorp. Hier drinken we een paar kopjes koffie en spreken af dat we maandagavond terugkomen om de hele avond bij hun door te brengen. We zullen weer niets te kort komen, want zij kan koken als de beste. Dan gaan we naar Miroslav. Er is nog niemand en we gaan in de keuken zitten waar Gabriëlla al druk bezig is. Eerst feliciteer ik oma met haar 70-ste verjaardag en ook de kleine Janoska. Ik vraag of ik kan helpen en zowaar ze geeft me 3 blokken kaas die ik in dunne plakjes op 3 borden moet leggen. Dit is voor het eerst in al die jaren dat ik in de keuken wat mag doen, alle andere keren werd ik weggestuurd. Na een uur komt de oudste broer van Miroslav met zijn vrouw en 2 dochters met aanhang. Deze heeft een grote fabriek gehad waar hydraulische



achterassen voor bussen uit Duitsland werden gemaakt. Er werkten 270 man. Hij werd zo machtig dat hij een bod van de regering kreeg om ook in de politiek te gaan. Dit heeft hij afgewezen en dan teken je eigen doodvonnis. Is het niet letterlijk, dan wel figuurlijk. In zijn geval werd het figuurlijk, ze maken je het werken onmogelijk. Daarbij kreeg hij ook nog eens een vreemde ziekte, waarschijnlijk een vergiftiging. Hiervan is hij gelukkig genezen, maar zijn fabriek was ondertussen failliet. Dan komt Ivan

en zijn vrouw Tatyana aan en even later Warscha en Gabriëlla met kinderen. We zitten met zijn allen in een kamertje van 3x6, aan 3 lange tafels en een temperatuur van 25 graden. Het is een gekrakeel van jewelste, maar hartstikke gezellig. We eten en drinken tot laat in de avond en horen het ene sterke verhaal na het andere. Gelukkig zijn er 3 die Engels spreken, zodat wij er ook bij betrokken zijn. Tegen twaalf helpen wij afruimen en gaan naar huis. Morgen zien we wel wat we gaan doen. Welterusten.

29-10-2012:

Om 7 uur staan we op en even later ontbijt, gatlawwe soep met van die witte ballen. Goed bedoeld maar niets voor mij, 's morgens. Rond achten gaan we naar Miroslav, we printen alle formulieren van de adoptiekinderen en gaan op pad. Miroslav gaat mee met ons, hij moet voor ons tolken en eventueel de adressen aanwijzen. Ik weet de meeste wel, maar toch.



Eerst pakken we de adressen vlak bij, het eerste: Hier wonen een moeder met haar 3 kinderen, een tweeling van jongens en een dochtertje. De moeder werkt en oma ontvangt ons om het geld in ontvangst te nemen. Dan naar het 2-de: Hier woont een grootmoeder, moeder en haar 3 kinderen. De moeder werkt op een fabriek waar men autostoelen fabriceert voor Duitse automerken. We zien haar nu voor het eerst, een jong moedertje nog. De oudste dochter heeft in het ziekenhuis een ziekte aan haar ogen opgelopen. Hierdoor is ze aan 1 oog bijna blind en volgend jaar zal ze een nieuw netvlies ontvangen in Kiev. Hier is veel geld voor nodig. Geen geld, geen behandeling. Zo gaat dat nu eenmaal in Oekraïne. Ze gaan allemaal naar school en kunnen goed meekomen, je voelt ook dat hier een positief sfeertje hangt. Ze staan er voor

elkaar. Dan gaan we naar het volgende adres: de fam. Chic. Een klein hardwerkend moedertje met 3 zonen, 2 zijn er al de deur uit en hiervoor ontvangt ze ook geen steun meer van ons. Dit is de laatste keer dat we hier komen en ik vraag haar op de man af wat de hulp in haar geval betekend heeft? Ze vertelt dat door onze steun ze haar kinderen naar school heeft laten gaan, dat ze kleding voor hen kon kopen en eventueel medicijnen. Ze bedankt ons van harte en we laten weten dat ze altijd naar ons toe kan komen als er problemen zijn. Als we weggaan geeft dat een goed gevoel. Dit is waar Surplus voor staat, net iets meer voor de mensen kunnen betekenen, zodat het leven leefbaar blijft.

Van Miroslav horen we dat Victoria Pak afgestudeerd is en werkt, zodat ze geen steun meer van ons behoeft. Dus ook dit meisje heeft haar weg gevonden en we moeten haar loslaten. Jammer alleen dat we geen afscheid kunnen nemen omdat ze te ver weg werkt en woont. Het is ondertussen weer middag geworden en Miroslav en wij krijgen dorst en honger. We gaan terug naar Gabriëlla, waar we lekker eten en even bijkomen.

Jullie zullen wel denken, die lui zitten altijd maar te eten of drinken? Ik zal het jullie proberen uit te leggen. Oekraïne is een heel gastvrij land, waar het traditie is dat men minstens 2x per dag warm eet. Al is het maar een soepje met brood. 's Morgens eten ze altijd een stevige maaltijd, 's middags meestal soep met brood en 's avonds weer een stevige warme maaltijd. Al deze maaltijden gaan samen met brood. Kom je als gast op verschillende adressen dan krijg je meestal 2 extra maaltijden, ook al komt het je strot uit. Ze willen je wat geven, al



moeten ze het bij de burens gaan lenen. Voor ons Westerlingen is dat letterlijk en figuurlijk niet te bevatten. Ik bijvoorbeeld kom in die 10 dagen dat ik weggeweest ben meestal 4-5 kg. aan. Het is meestal behoorlijk vette kost, wat wij niet gewend zijn. Altijd varkensvlees en meestal soep die dik gemaakt is met aardappelen of noedels. Mijn diëtiste zou zeggen: Allemaal slecht voor je. Te veel zetmeel en te weinig rauwe kost. Genoeg hierover. De 2-de helft van de middag gaan we weer op pad. We gaan naar Bogdana om te kijken hoe het met haar gaat, ze heeft een hersentumor gehad en is na een operatie bijna 2 jaar in coma geweest. Als we binnen komen zit ze op de bank en is moe. Ze heeft het nl. 2 weken zonder medicijnen tegen epilepsie moeten doen. Als je 2 weken de ene na de andere aanval krijgt, doordat je medicijnen op zijn, daar knap je niet van op. 3 Weken eerder was mij gevraagd om zo snel mogelijk

medicijnen naar ons adres in Hongarije op te sturen, maar deze zijn nooit aangekomen. Waarschijnlijk zijn deze onderschept en ben ik achteraf blij dat ik maar 1 doos opgestuurd had en niet alles. Van de 5 dozen die wij achter gelaten hadden, was ook 1 strip met 10 pillen verdwenen. Ook een tegenvaller. De meegebrachte medicijnen van ons zijn reeds gearriveerd en daar zijn ze blij om. De moeder zegt dat ze dit nooit meer hoopt mee te maken. Zonder Keppra is ze niets. Bogdana is blij ons te zien en omhelst ons. Ik heb een cadeautje gekregen voor haar en ik geef haar dat. Ze begint het meteen uit te pakken en is blij. 3 Man in dit gezin moeten hard werken om de gemaakte schulden (25000,- dollar) aan iedereen terug te betalen. Dit drukt een zwaar stempel op dit gezin, maar iedereen heeft het er graag voor over. Na een uurtje vertrekken we weer, ik ben diep onder de indruk. Wat is het leven betrekkelijk en wat ben je gelukkig met gezonde kinderen? Als laatste voor die dag pakken we nog de fam.



Katuna. Dit gezin bestaat een jonge moeder van 28 jaar, wiens man bij het helpen bij een ongeluk, dood werd gereden. De moeder werkt al 2 jaar op een nertsenfarm in Polen, hier verdient ze € 250,- per maand mee en is dan maanden van huis. De 2 zoontjes zijn bij een tante die in het zigeunergedeelte woont ondergebracht en hier gaan we naar toe. Van de tante horen we dat Tatyana hepatitis opgelopen heeft bij het slachten van de nertsen en vossen. Eigenlijk moet ze stoppen met het werk, maar dan kan ze haar schulden niet betalen. Dit is een uitzichtloze situatie dus. We gaan terug naar Miroslav, bespreken wat we morgen gaan doen en we moeten nog naar Warscha en Angelica, want daar waren we uitgenodigd om die avond te komen eten. Het is ondertussen dik 19.00 uur. Vitali, hun zoontje van 3 is ook nog wakker. Dat is net een duveltje uit een doosje, geen moment rust in zijn kont. We drinken eerst een lekker glas eigen wijn

en beginnen aan een 5-gangenmenu. Ik denk niet meer aan mijn lijn en val aan. Heerlijk was het en om 22.30 uur nemen we afscheid en gaan naar bed. Welterusten.

30-10-2012:

Vanmorgen weer hetzelfde ritueel, ontbijten, wassen en op pad. Het is weer redelijk weer, over het algemeen droog maar koud. Geen wind. We melden ons bij Miroslav en terwijl dat we aan de koffie zitten komt een mevrouw van ongeveer 50 jaar binnen. Deze mevrouw stelt zich netjes aan ons voor en doet haar verhaal aan Miroslav. Het blijkt dat ze de zorg van 3 kinderen erbij gekregen heeft. 1 Meisje en 2 jongens, haar naam is: Mariya Dzshumurat. Ze is getrouwd en moeder van 1 dochter. Deze dochter was gelukkig getrouwd met haar man, maar deze is met de Noorderzon vertrokken. Zodat ze alleen achter bleef. Op 32 jarige leeftijd is ook zij overleden en bleven de 3 kinderen achter. Ze komt ons nu om hulp vragen, haar eigen man is door al deze gebeurtenissen compleet doorgedraaid, dus heeft ze er nog een kind bij gekregen. Ze heeft een inkomen van slechts € 120,- per maand en kan hier niet van rondkomen. Daarom komt ze naar ons en vraagt om hulp. Ik overleg met Leo en zeg hem dat we nu er 4 adressen afvallen we best 1 familie terug kunnen nemen. We hoeven nu € 540,- minder uit te keren, dus kunnen hiervoor in de plaats best deze familie adopteren. We gaan akkoord. De volgende dag zal ze al haar papieren brengen en dan zullen we haar inschrijven. Met een blij gezicht verlaat ze ons. Even later komt de heer Galas zich melden, Miroslav heeft hem hierom gevraagd. Deze man heeft de zorg over 3 jongens en is zelf weduwnaar. Gelukkig heeft hij werk. 1 Van de jongens is geboren met een open hartje en heeft Hepatitis-C, deze gaat nog steeds naar school, de 2-de ook nog en de 3-de werkt. Het gaat redelijk met de kinderen en ook hem geven we € 270,- voor een half jaar. Even later groet hij ons en vertrekt. Dit zijn er weer 2 minder om langs te gaan.



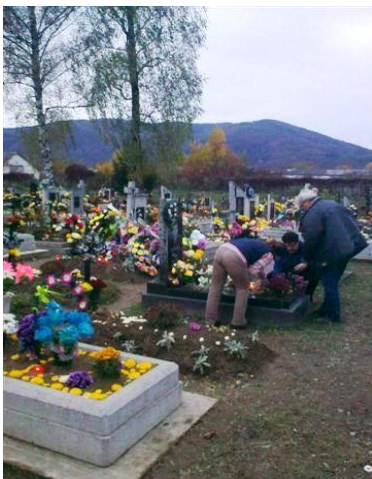
Miroslav vraagt ons of we hem naar Vinogradiv kunnen brengen, daar moet hij wat privé zaken afhandelen en op deze manier kunnen we iets terug doen voor hem. Tuurlijk, doen we dat. Een kwartier later zijn we daar en handelen alles af. Dan vraag ik Miroslav of we even naar het ziekenhuis kunnen om te kijken, waar onze RVS keuken en onze RVS oven gebleven zijn en of de matrassen aangekomen zijn. Ik had me daar de dag tevoren behoorlijk kwaad om gemaakt, toen ik hoorde dat dr. Blinda de keuken en de oven meegenomen had in Uzhgorod. We hadden nl. alleen de keuken en 30 matrassen aan hem gedoneerd en deze waren duidelijk gestickerd. Onze keuken stond niet op zijn afdeling van het ziekenhuis, daar was een houten keuken geïnstalleerd. De 30

matrassen lagen nog in Uzhgorod en onze oven die voor een kindertehuis in Korolevo was bestemd stond in de grote keuken van het ziekenhuis, werkend en wel. Wat te doen? Een rel schoppen en alles meenemen of even goed nadenken en in contact treden met de Barmhartige Samaritaan, die dit voor ons zou verdelen. We bellen op en vragen hoe het probleem is ontstaan. We krijgen duizend excuses en ze beloven ons om een zo goed als nieuwe industrie oven naar ons tehuis in Korolevo te brengen. Dan vraag ik wat er met de tandartsstoel van ons gebeurd is, of deze al bezorgd is? Neen, ze beloven dat ook deze op zijn plaats in Nevetlen komt. Deze week had hij geen tijd, daar zijn zwager op sterven lag. Maar ik vertrouw hem, we kennen hem al jaren en iemand anders had alles verdeeld.

Echter deze kon de vrachtilijst niet lezen, het was geen cyrillisch. We waren blij dat we naar het ziekenhuis gegaan waren, zodat alles opgelost was. s'Middags gaan we samen met Miroslav naar Uzhgorod, 120 km. verder op. We doen er ruim 2 ½ uur over om te komen. Hier moet hij met een belangrijk persoon spreken over zijn werk. Deze is reeds naar huis gegaan i.v.m. Allerzielen, de volgende dag. Dus we zijn hier helemaal voor niets naar toe gereden. We besluiten dan maar even bij Eva Valkovts langs te gaan in Sürte, 40 km. verderop. Dit is vlak bij Chop aan de Hongaarse grens. Ze is blij verrast ons te zien en we zijn van harte welkom. We praten over van alles en nog wat en vertrekken om 19.00 uur huiswaarts. Dik 2 ½ uur later zijn we weer bij Miroslav thuis en vallen aan en drinken wat. Onderweg zagen we nog een huis in lichterlaaie staan, wat een commotie. Mensen die toch al niets hebben verliezen in een paar minuten echt alles. Het wordt stil in de auto en aan tafel. Om 22.00 uur gaan we naar ons slaapadres en gaan slapen. Welterusten.



31-11-2012:



Vanmorgen weer op tijd uit bed en ontbeten, dan gaan we naar Miroslav. Vandaag is in Oekraïne een speciale dag nl: Allerzielen. Op deze dag worden alle overleden familieleden bezocht op het kerkhof. Hier worden de graven schoongemaakt, kaarsjes gebrand, bloemen neergelegd en gebeden. Ondanks dat het triest is, is het een ultiem gezicht, al die honderden kaarsen, die branden. Af en toe staan er zo veel bij elkaar dat de temperatuur zo hoog wordt dat het omhulsel wegsmelt en het fakkels worden. Op andere kerkhoven lopen Orthodoxe priesters te bidden tussen de graven. Het is zo druk dat je je auto bijna niet kwijt kunt en dat gaat de hele dag door. Wij gaan dat samen met de familie Gerhardt s'avonds doen.

We gaan verder met ons programma en rijden naar Nevetlen, waar onze vriend Sacha, de tandarts woont en werkt. Voor hem hebben we 3 dozen vol met boortjes, spuiten enz. bij, die we graag af willen geven. We passeren 4- of 5 dorpen, waar de weg nog redelijk is. Dan komen we op een gedeelte waar de weg en de beschaving ophoudt. Hier moet je stapvoets rijden of harder dan 100 km/uur, dan houd je de auto en banden heel. We kiezen voor de eerste optie, je krijgt zo'n pijn in je nek anders. Na een uurtje hobbelen zijn we er. Eerst gaan we bij de familie Fanchiki langs. Dit is een weduwnaar, wiens vrouw bij een explosie in een restaurant levend verbrand is en 2 kinderen achter gelaten heeft. Hij is thuis en we gaan naar binnen. Vroeger werkte hij in de bouw in Hongarije, maar nu moet hij voor de kinderen thuis blijven. Hij leeft nu van een beetje laswerk en verbouwinkjes, hij kan net rond komen hiervan. Het werk wordt steeds minder door de crisis. Zijn kinderen zijn op school. Dan gaan we naar Sacha, hij laat net een patiënt uit en ziet ons. Hij weet dat we nooit met lege handen komen en verwelkomt ons hartelijk, dan helpt hij ons uitladen. We moeten Manouchehr in Nederland hartelijk bedanken voor alles en we krijgen een kop koffie. We delen hem tevens mede dat er nog een tandartsstoel voor hem in Uzhgorod staat en dat deze een dezer dagen bezorgt zal worden. Dan nemen we afscheid.

We rijden 2 dorpen terug naar de familie Birchak, dit is een tante die op 2 kinderen past van haar overleden zoon. Beide ouders zijn overleden. Zelf heeft ze nog 3 getrouwde kinderen. De oudste is een jongen, die het leren beu was en maar in het leger gegaan is om als kanonnenvoer te dienen. Hij had juist geschreven dat het in de Krimm zo koud was. Het viel hem blijkbaar toch wel tegen. Zijn zusje van 16 zit nog op school, hier voor ontvangen ze nog steeds geld. Even later worden we uitgezwaaid.

Op naar het volgende adres, weer 2 dorpen terug, de familie Neyger. Dit is een jonge moeder met 1 dochtertje, wiens man in een ongeluk omgekomen is. Zij is kleuterleidster. Gelukkig heeft ze nog werk. Het gaat allemaal goed met hun en we laten een paar knuffels achter. We



betalen en gaan door.

Weer een dorp terug naar de familie Katuna, een mager moedertje met de zorg over 3 opgeschoten jongens. Hier is het leven hard, ze heeft geen werk. We besluiten om hier voor Sinterklaas te spelen. Ik geef alle 3 de jongens een prachtige speelgoed auto van Gevier en Leo haalt zijn zakken snoep en viltstiften te voorschijn. De jongens worden helemaal gek van blijdschap en wij moeten helpen om de auto's uit de doos te halen. Ik betaal de moeder en we verlaten het huisje. Hier zie je dat het geld goed besteed is. Je ziet de leefomstandigheden verbeteren



en daar doe je het voor. Dan is het weer tijd om wat te gaan eten bij Gabriëlla en we blijven daar nog wat rondhangen.

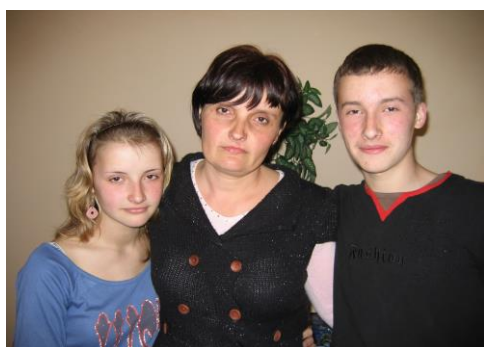
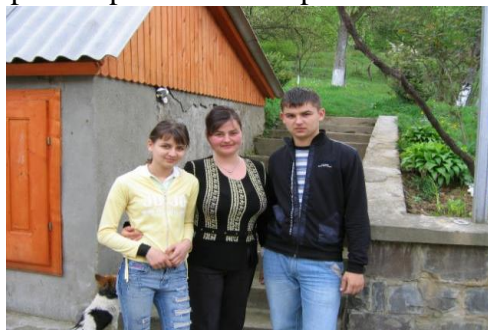
Miroslav vraagt ons wat hij de directrice van onze school moet zeggen omtrent de centrale verwarming, die wij op ons zouden nemen? We vertellen hem dat deze voorlopig van de baan is, mede door de crisis overal, maar ook omdat er geen opslag

voor de materialen is te vinden. Radson in België had ons de radiatoren reeds 2 jaar geleden toegezegd, maar deze blijven niet wachten met de hulp. We spreken af dat we haar even op gaan zoeken op de school. Miroslav belt en we worden verwacht. Ik leg haar alles uit en zeg haar ook dat we het benodigde geld nog maar voor de helft bij elkaar hebben. Ik vraag haar of we haar met iets anders kunnen helpen? Ze vertelt dat de ramen ook dringend aan vernieuwing toe zijn. Ik vraag haar of daar offertes van zijn en ze vertelt dat de kosten hiervan uiteen lopen van €10.000,- tot €12.000,-. Naar onze begrippen zeer goedkoop. Ik weet dat

hiervoor genoeg geld in kas is en dat ik me hiervoor hard wil maken. Dan kunnen we eindelijk tegen onze sponsors zeggen dat we iets met hun geld gedaan hebben. s'Avonds komen Adri en Jury bij ons op bezoek, dit is een verrassing. Jury is in Oekraïne de man als je snel wat geregeld wilt hebben, die moet je dus in ere houden. Hij vraagt of hij met ons terug naar Duitsland mag rijden, hier heeft hij verschillende jaren gewerkt in de omgeving van Darmstad. We vinden het goed, alleen moet ik dan nog een extra bed in Hotel Paprika regelen. Jaren terug heb ik het meegemaakt om daar met z'n drieën in een tweepersoonsbed te kruipen, maar zo gek krijgen ze me niet meer. Je doet geen oog dicht en de middelste weet niet hoe hij moet liggen. Rond tien nemen we afscheid van hun, want ze moeten nog 120 km. terug rijden. We spreken af dat ze vrijdagmorgen beide om 9.30 uur klaarstaan in Vinogradiv. Tegen enen gaan ook wij naar bed. Welterusten.

01-11-2012:

Nog 1 nachtje slapen en we moeten weer terug naar huis. Dit is altijd een beladen dag voor mij. Vandaag moeten we de laatste adressen langsgaan en uitbetalen. 's Morgens rijden we naar Vinogradiv om wat spullen voor Miroslav op te halen o.a. een lasapparaat voor glasvezelkabels. Dit is een duur apparaat en hij wil dit niet te lang in het depot laten staan. Hij wil niet meer afhankelijk zijn van iemand uit Uzhgorod, die hij bij een breuk moet bellen. Nu kan hij dit zelf repareren. Hierna rijden we een parkeerplaats op achter een supermarkt waar Maya staat te wachten. Zij is een weduwnaar van 38 jaar en moeder van 2 pubers. Miroslav wil het ons niet aandoen om met onze minibus de bergen in te gaan en haar daar samen met haar moeder op te zoeken. Het is nogal steil en modderig, weten we. Het is ook niet gezond voor de banden. Dit scheelt ons weer 2 uur rijden. Hierna gaan we terug naar Korolevo en bezoeken de fa. Sabadosh, dit is een broer en zus. Deze wonen in het huisje van hun vorig jaar overleden moeder. De dochter die nu 19 jaar is en getrouwd hebben besloten om voor in het huisje een apart vertrek te bouwen voor haar broer van 14. Zodat ze een beetje privacy hebben. Hiermee zijn ze nog druk doende. We hopen dat haar broer niet met de verkeerde mensen in contact komt, zodat hij naar school blijft gaan en een beroep leert. Miroslav waarschuwt hem daarvoor. Want anders houdt onze hulp op. Dan gaan we naar onze oude Kindergarten, waar ook een moeder van een adoptiekind werkt. Dit is aan de andere kant van de stad. De fa. Migovk, dit is een weduwnaar met 1 nog thuiswonende zoon. Ze komt naar buiten en stapt bij ons in de bus. Ze is altijd blij ons te zien en geeft ons een doos bonbons, wat helemaal niet nodig is. Alles gaat goed met haar en we geven ook haar het geld waar ze recht op heeft. Ze groet ons weer en gaat aan het werk. Wij gaan eerst wat eten bij



Gabriëlla en besluiten om 's middags zelf Edith Milsarosh, de kapster en tevens leraar en de fa. Dorchynec te bezoeken. Na het eten gaan we op pad, allereerst naar Edith. Ze is vrij deze week vanwege de vakanties van de Middelbare Scholen. Ze is blij ons te zien, haar kinderen, Josyph en Martha, een tweeling, zijn ook thuis. We worden allerhartelijkst ontvangen, Edith zorgt goed voor haar kinderen in deze moeilijke tijden. We krijgen koffie en we praten honderduit. Gelukkig spreken de kinderen een beetje Engels, ze

leren het op school maar durven het bijna niet in praktijk te brengen. Ze zijn nog bang om fouten te maken. Na een poosje gaat het goed. Ze vraagt hoe het met Adri is en ik vertel haar dat deze ook bij ons is maar druk is met zijn eigen projecten. Ik geef haar het geld en we vertrekken weer. Op naar de fa. Dorchynec, ons slaapadres sedert jaren. Ik heb zelfs een sleutel van de voordeur gekregen, zodat we zelf kunnen bepalen wanneer we komen en gaan.

Tatyana, is thuis en ik geef haar het geld + €70,- voor het slapen en ontbijt. Ze is er blij mee, dit is een maandloon extra. Daarna vertrekken we. Morgenochtend als we Hannie en Ad in Nevetlen op moeten ophalen moeten we niet vergeten hen ook het geld af te geven voor hun zusje. Zij is ook een adoptiekind van ons. Ik bel hun op om af te spreken hoe laat wij om hun komen. We spreken om 10.30 uur af, dan zijn we nog redelijk op tijd voor de grens. Hierna gaan we naar Gabriëlla en Miroslav om wat te eten en alles af te ronden. Ze gaat pannenkoeken met chocolade en zure room voor ons bakken, heerlijk en soep vooraf. Deze vrouw hoor je nooit klagen, is altijd positief, moet nog voor een 5 maanden oude baby zorgen, heeft nog 3 zonen en een oude moeder en dan komt er nog zo'n stel uit Nederland binnenvallen, waar ze ook nog de zorg van op zich neemt. Vroeger moest ze ook nog de koe melken, het varken eten geven. Gelukkig heeft Miroslav besloten om deze op te ruimen, hij zag toch wel in dat dit te veel voor haar werd. Met oma gaat het ook steeds slechter, ze kan amper nog lopen van de pijn in haar heupen. Ze heeft een broertje dood aan de dokter of het ziekenhuis. Bij ons zou je zeggen: "Ze is zo dwars as 'n roape". We spreken af dat Miroslav het gezinsvervangend tehuis betaald en de Fa. Major. Miroslav gaat eerst uitzoeken of het meisje Major nog studeert en waar ze woont. Anders houdt onze hulp aan haar op, we horen hier nog van. We drinken nog een paar glazen wijn en een wodka en gaan om 22.00 uur naar bed. Ik pak mijn tas alvast in zodat ik dit niet meer 's morgens hoeft te doen. Ik val direct in slaap. Welterusten.

02-11-2012: Als ik wakker word is het stil in het huis, iedereen slaapt nog. Ik ga me wassen en scheren en breng mijn tas en jas alvast naar de auto, dan roep ik Leo. Hij was ook al wakker en gaat zich wassen. Ik leg een paar cadeautjes op de eettafel in de kamer en zie dat er potten augurken en paprika's voor ons klaar staan om mee te nemen. Vanuit hun armoede willen ze toch nog wat meegeven. We laden alles in, sluiten het huis af en vertrekken naar Miroslav om daar als gebruikelijk is te ontbijten en afscheid te nemen. De familie is al wakker en wij gaan



naar binnen, buiten is het zonnig weer dus dat geeft hoop voor de rest van de dag. We zijn met z'n allen een beetje stilletjes en eten ons ontbijt. Ik krijg een telefoontje van Adri en krijg te horen dat Jury zitten slapen heeft in de trein en pas in Korolevo uitgestapt is. Hij vraagt of we hem daar op willen pikken. Ik zeg dat hij dan maar moet wachten totdat wij klaar zijn met onze rituelen. Dan komt oma met een stuk papier waarop haar Bijbeltekst in punt-36 is uitvergroet, ze wenst ons met de hulp van haar 2 kleinzoons een behouden reis toe en we nemen afscheid van elkaar. We laden alle giften en wijn in, kijken nog eens goed rond en door de tranen heen rijden we al toeterend weg. Wat een lieve mensen, we zullen ze weer missen. Dan gaan we de bocht om richting station, waar het nu volop markt is en zwart ziet van de mensen. Leo haalt hem te voet op en even later gaan we op pad naar Vinogradiv, we zijn nog op schema. Het is 9.30 uur. Op het adres van Eric en Ildico aangekomen treffen we alleen de oudste dochter aan. We vragen haar waar de rest uithangt, ze antwoordt dat ze overeen kwartier pas terug zijn. Dan maar wachten, ik heb daar verschrikkelijk de pee over in. Afspraak is afspraak. Ze hadden 's morgens nog even besloten om naar het hotel in de bergen te gaan om daar koffie te drinken. Dit is een kwartier rijden buiten de stad. Daar waren ze in gesprek gekomen met de eigenaar die mij ook goed kent. Adri vertelde dat ze nog een locatie zochten voor de volgende zomer voor het zomerkamp met hun 75 kinderen uit Chernobyl. In dit hotel is een binnenzwembad, een sauna, whirlpools en een groot buitenzwembad. Hij deed hun een voorstel om voor €15,- per dag, all-in, per persoon. De kinderen konden dan van het hele hotel gebruik maken. Dit was goedkoper dan alle andere aanbiedingen. Maar had dit niet eerder gekund? Als ze terug zijn moet Adri zijn tas nog inpakken en we laden alles in. Ook hier nemen we afscheid en Ildico vraagt me nog of ik pissig ben? Ze kent me beter dan de rest. Nu gaan we op weg naar Nevetlen, zo'n 35 km.

over zeer slechte wegen om Hannie en Ad op te halen. Ik geef iets meer gas dan normaal om



de verloren gegane tijd in te halen. Om 10.30 uur komen we daar aan, ze zaten al te wachten. Ik geef snel hun centen voor hun zusje, we laden alles in en vertrekken. Om 11.00 uur staan we bij de grens in Vylok. Hier staat een rij auto's waar we achter aan moeten sluiten. Het gaat stapvoets, ongeveer 10 auto's per uur. Ik moet mijn plannen compleet omgooien en om 13.30 uur zijn we pas de grens gepasseerd. Vanaf hier is het nog dik 7 uur rijden, zonder stoppen. We moeten voor 22.00 uur in ons hotel zijn anders worden onze kamers vergeven. We hebben 2 korte plaspauzes gehouden en zijn in 1 ruk doorgereden naar Heygeshalom. Gelukkig zat ons verder alles mee en rond 21.00 uur zaten we aan tafel in Hotel Paprika. We drinken een dikke pint en gaan vroeg slapen. We

spreken af om de volgende ochtend om 7.00 uur aan het ontbijt te zitten. Welterusten.

03-11-2011:

Ik heb slecht geslapen, mijn bed was veel te hard. Ik zal ook nooit meer een 4-persoons kamer bestellen, we moesten allemaal tegelijk naar de W.C. en daarna wassen. Onze Oekraïner nam hier een half uur voor. Bij ons duurde dat niet langer dan 10 minuten. Om 8.30 uur zijn we dan toch aan het rijden. Het is een mooie dag weer en Hannie komt voorin zitten en vertelt over al haar belevenissen. Het was hun prima bevallen, ze hadden veel gezien en meegemaakt. Ze waren in Roemenië geweest, in Tsjechië en in Oekraïne en dat allemaal in een oude Lada van zo'n 30 jaar oud. Ze hadden allerlei bezienswaardigheden bezocht en zelfs een berencentrum. Waar getraumatiseerde- en mishandelde beren verzorgt en opnieuw vrij gelaten worden. Ad was hiervan al jarenlang donateur. De Oekraïense jongens hadden hiervan nog nooit gehoord. Het was voor hen ook een openbaring. Het was hun ook opgevallen dat de meeste jongeren weinig lachen en depressief zijn. Maar ze konden nu ook begrijpen waarom dat zo is. Je kunt leren wat je wilt of iets voor jezelf beginnen, de toekomst ziet er zo uit dat maar 1 op de duizend jongeren ook daadwerkelijk zal slagen in zijn of haar leven. De rest komt in de smokkel, prostitutie terecht of kan als dagloner ergens op het land of een fabriek gaan werken. De meesten vertrekken dan ook naar het buitenland. Hierdoor neemt de bevolking van Oekraïne met zo'n 2 miljoen mensen af. Deze mensen staan nergens meer geregistreerd. We maken 2 langere tussenstops om even de benen te strekken en een peuk te roken en dan wil ik weten waar Jury er uit wilt. Ik vertel hem dat ik niet kilometers van de autosnelweg af wil en we spreken af dat zijn Duitse vrienden hem op het vliegveld van Frankfurt op moeten halen. Hier arriveren we rond 18.00 uur. We nemen ook van hem afscheid en hopen dat zijn vrienden hem daar kunnen vinden. Vanaf hier is het nog dik 4,5 uur tot Kwadendamme, dan kan Leo zijn bed op gaan zoeken. Om 23.00 uur staan we bij Ad en Hannie voor de deur en nemen afscheid, dan rijd ik via St.Laurens, Vrouwenpolder naar Kortjeeeeene (Kortgene). Ik help de spullen van Adri naar binnen te dragen, we kijken elkaar nog eens aan en ik neem afscheid van m'n broertje. We hebben weer van alles samen meegemaakt. Na 10 minuten ben ik thuis en word door Sjaan opgewacht, ze is blij dat ik weer zonder ongelukken en gezond thuisgekomen ben. Eerst eens wat drinken en dan naar bed. Lekker in je eigen bedje. Welterusten.

Mensen mochten jullie na het lezen van dit reisverslag het gevoel krijgen van: Hier moet ik ook iets mee doen, dan kan dit dmv. Een storting op ons bankrek.nr. 320578720 en kijk ook eens op onze website: surplus-ukraine.com.